

Budgetskrivelse 2024

Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
Förändringar i omvärlden.....	4
Förändring och utveckling av nämndens verksamhet	8
Kommunbidrag	11
Riktade statsbidrag och övriga bidrag	13
Begäran om investeringsram.....	14

Sammanfattning

Det rådande ekonomiska läget har stor påverkan på kommunstyrelsens uppdrag. Snabba förändringar i omvärlden medför stor osäkerhet i kommunstyrelsens arbete med att göra ekonomiska prognoser för staden som helhet. Det ekonomiska läget riskerar också att förstärka de utmaningar som Malmö brottas med kopplat till ojämlika livsvillkor i olika delar av staden.

Det ekonomiska läget påverkar även samarbetspartners, besöksnäring, bostadsbyggande och företagsinvesteringar vilket i sin tur har en indirekt påverkan på kommunstyrelsens verksamhet.

Det försämrade säkerhetsläget i Europa på grund av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina påverkar, och kommer även under 2024 ha fortsatt påverkan på kommunstyrelsens prioritering av arbetet med att stärka Malmös beredskap inom civilt försvar, krisberedskap och informationssäkerhet.

Under 2024 kommer val hållas till EU-parlamentet. Givet det säkerhetspolitiska läget finns det risk för ökad aktivitet för att påverka valet. Även om det inte är ett lokalt val kan påverkansförsök drabba även Malmö stads förtroendevalda och tjänstepersoner, direkt eller indirekt.

Malmö stads arbete med hållbar utveckling för att skapa en hållbar stad fortsätter i hög takt med målen i Agenda 2030 som riktning. Under det gångna året har alla förvaltningar samlats för att påbörja arbetet med att ta fram en modell för hållbarhetsanalyser vid olika beslut i staden.

Kommunstyrelsen följer vilka konsekvenser de nya EU-direktiven avseende cybersäkerhet NIS2-direktivet (Säkerhet i nätverk och informationssystem) respektive CER-direktivet (Motståndskraft i samhällsviktig verksamhet) kan komma att få för Malmö stad. En statlig offentlig utredning om NIS2 och CER är planerad att överlämnas senast den 23 februari 2024. Bestämmelserna i direktiven träder i kraft den 18 oktober 2024.

En parlamentarisk utredning ser över samtliga delar av utjämningsystemet för kommuner och regioner, inklusive LSS-utjämnningen för kommuner. Utredningen, som ska vara klar i maj 2024, ska även överväga om det finns riktade statsbidrag som kan inordnas i det generella statsbidraget. Kommunstyrelsen kommer att följa utredningen och analysera vilka konsekvenser dess kommande förslag kan få för Malmö stad.

Kommunstyrelsen arbetar under innevarande verksamhetsår med upphandling och införande av en stadsgemensam plattform (LMS) för att producera, publicera och administrera utbildning. Fler digitala utbildningar effektiviserar och möjliggör för fler medarbetare att få ta del av utbildningar på ett flexibelt sätt.

Kommunstyrelsen kommer under 2023 och 2024 arbeta vidare för att genomföra de uppdrag som finns inom mänskliga rättigheter och mot rasism samt handlingsplaner mot islamofobi samt afrofobi. Detta arbete kommer fortsätta under 2024 genom att handlingsplanerna och uppdragen realiserar.

För att möta den ökade komplexiteten som det brottförebyggande och trygghetsskapande arbetet utgör, utvecklar Malmö stad sitt arbete med att etablera tvärsektoriella områdesteam i samtliga av stadens områden. Idag arbetar Malmö stad, inom ramen för stadens universalpreventiva trygghetssatsning, kunskapsbaserat med områdesteam i flera av stadens områden.

Kommunstyrelsen kommer under kommande verksamhetsår fortsätta att arbeta med förberedelserna inför flytt av kommunalrådsavdelningen och stadskontoret till Rådhuset och Tingsrättens nuvarande lokaler. Flytten är preliminärt planerad till halvårsskiftet 2025.

Förändringar i omvärlden

Här besvarar nämnden följande frågeställningar:

- Vilka viktiga beslut, händelser och förändringar i omvärlden förväntas påverka nämnden under 2024 och framåt och på vilket sätt?
- Vilka förändringar ser nämnden behov av i Malmö stad som helhet som skulle möjliggöra förbättringar i den egna verksamheten? Hur kan nämnden bidra till att underlätta måluppfyllelsen och/ eller minska nettokostnaderna för Malmö stad som helhet?

Det ekonomiska läget

Höga energipriser, inflationstrycket och stigande räntor påverkar kommunens ekonomiska förutsättningar. Konjunkturbedömare spår en lågkonjunktur med recession (krympande BNP) under 2023. Det finns dock osäkerhet om hur djup och långvarig den kommer att vara. Snabba förändringar i omvärlden medför osäkerhet i kommunstyrelsens arbete med att göra ekonomiska prognoser för staden som helhet.

Det ekonomiska läget påverkar även samarbetspartners, besöksnäring, bostadsbyggande och företagsinvesteringar vilket i sin tur har en indirekt påverkan på kommunstyrelsens verksamhet.

Minskat bostadsbyggande

Bostadsbyggandet bromsar in på grund av höga energipriser, dyra materialkostnader och sjunkande bostadspriser samt stor osäkerhet i hur det ekonomiska läget kommer att utveckla sig på sikt. Kommunen har en viktig roll att stärka det strategiska sammanhanget, genom att agera långsiktigt i processer och innovativt möjliggöra stadsutveckling tillsammans med intressenter med målsättningen att ekonomiskt och hållbart utveckla Malmö.

Tuffare för företag och fortsatt behov av matchning på arbetsmarknaden

Det ekonomiska läget påverkar företagen som upplever en osäkerhet i att få tag på kapital, som ett resultat av minskat risktagande i en lågkonjunktur. Företagen är mitt i en omställning kopplad till klimat och digitalisering, samtidigt som osäkerhet kring den ekonomiska utvecklingen är stor.

Malmö behöver fortsätta investera för att långsiktigt stärka konkurrenskraften och bekämpa arbetslösheten. Ett kunskapsintensivt samhälle behöver kompetensförsörjning som möter behov både inom näringslivet och offentlig verksamhet. Arbetet med kompetensförsörjning och matchning kan komma att bli ett ännu viktigare fokus för kommunen när ekonomin bromsar in.

Ett utmanande ekonomiskt läge kan medföra att samarbetspartners nedprioriterar samarbeten och det blir svårare att bemanna och finansiera utvecklingsprojekt med andra parter. Samtidigt kan just externa samarbeten vara ett sätt att tillföra resurser för att genomföra utvecklingsinsatser som annars inte skulle bli av. Insatser för jobbskapande och för att bekämpa arbetslöshet kan få större fokus i tider med en osäker ekonomisk utveckling.

Svag svensk krona ger möjligheter för gränshandeln från Danmark

Även om stigande räntor, höga energipriser och inflation skapar problem för fastighets- och arbetsmarknaden så gynnas Malmö av sin lokalisering nära Köpenhamn i Öresundsregionen, där exempelvis den danska valutakursen bidrar till handelns tillväxt i Malmö.

En snabbt växande stad - hållbar och inkluderande tillväxt

Malmö har sedan början av 1990-talet varit Sveriges snabbast växande storstad och har snart passerat 360 000 invånare. En så stark befolkningsutveckling innebär stora möjligheter, men också utmaningar. För att möta dessa utmaningar leder kommunstyrelsen stadens arbete med att främja hållbar och inkluderande tillväxt genom att agera lokalt och genom att tillvarata stadens intressen i internationella, gränsregionala, nationella och regionala samarbeten. Malmö är en snabbt växande storstad i ett nytt regionalt sammanhang.

För att bevara konkurrenskraften i Malmö är det viktigt att alla delar av infrastrukturen samordnas och fungerar i en helhet. Inte minst med tanke på Malmös strategiska läge för Sverige och

Fehmarnbältförbindelsens öppnande 2029 samt behovet av framtida kapacitetshöjande åtgärder på Södra stambanan, men också andra lokala/regionala kapacitetshöjande insatser. Nya investeringar och underhållssatsningar bör ske samordnat med beaktande av så väl gods- som persontågtrafiken, men även utifrån bangårdens betydelse för hållbara logistiklösningar i Malmö hamn. Det är av särskild vikt att Malmö stad fortsätter kraftsamla tillsammans med Region Skåne och andra kommuner för att säkerställa att en svensk-dansk mellanstatlig utredning för byggandet av Öresundsmetron inleds.

Ojämlika livsvillkor

Resultaten från Polisens trygghetsmätningar de senaste åren visar en positiv trend i Malmöbornas upplevda trygghet och färre som utsätts för brott. Samtidigt har valdeltagandet minskat i Malmö och det råder fortfarande stora skillnader mellan Malmöbor i olika delar av staden vad avser upplevelsen att kunna påverka sin vardag. Det råder stora skillnader mellan Malmös stadsdelar vad gäller både valdeltagande och upplevd trygghet. Mellan Malmös olika stadsdelar finns också betydande skillnader i folkhälsa som kräver kompensatoriska åtgärder.

I facknämndsorganisationen finns ett behov av en samordning av förvaltningarnas och bolagens insatser utifrån ett geografiskt perspektiv. Ett mer samordnat lokalt utvecklingsarbete ger också en ökad tydlighet mot samarbetspartners och är en viktig förutsättning för att insatser från kommun, andra myndigheter, civilsamhälle och näringsliv ska samverka och leda till ökad trygghet och delaktighet samt en minskad segregation i staden.

Det långsiktiga områdeslyft som Malmö stad vill åstadkomma till 2030, behöver stötta av sätt att informera och kommunicera med Malmöborna som tar hänsyn till behov i en snabbt växande stad och en föränderlig omvärld. För att skapa likvärdighet i kommunikationen, i linje med Malmö stads övriga arbete, behöver kommunikationen bygga mer på tillgänglighet och lokala behov. Den behöver utformas i närmare dialog med Malmöbor och civilsamhällesaktörer. Kommunikationen ska bidra till stadens höga ambitioner gällande service och demokrati samtidigt som förtroendet stärks mellan Malmöborna och för Malmö stads myndighetsutövande verksamheter.

Ett ökat kommunikationsarbete behövs i synnerhet mellan valören för att stärka förtroendet för offentlig verksamhet och kommunen som ökar förmågan och viljan att delta i demokratin.

Klimat och miljö

Malmö stads arbete med hållbar utveckling för att skapa en hållbar stad fortsätter i hög takt med målen i Agenda 2030 som riktning. Under det gångna året har alla förvaltningar samlats för att påbörja arbetet med att ta fram en modell för hållbarhetsanalyser vid olika beslut i staden. Det har gjorts både omvärldsbevakning och invärldsbevakning för att se var staden står idag och vad som redan finns som kan användas. Under 2023 kommer arbetet fortsätta och en modell kommer tas fram för hur analyser kan användas för att säkerställa att beslut som tas går i riktning mot en mer hållbar stad. En mindre arbetsgrupp med representanter från ett antal förvaltningar kommer att föra arbetet framåt. Modellen kommer att bygga på de 17 målen i Agenda 2030, men utformas på ett sätt där den kan stå av sig själv utan Agenda 2030.

Under 2023 kommer även uppdraget att utreda hur en koldioxidbudget kan inarbetas i stadens övergripande styrmodell att genomföras.

Krisberedskap och civilt försvar

Det försämrade säkerhetsläget i Europa på grund av Rysslands invasion av Ukraina påverkar, och kommer även under 2024 ha fortsatt påverkan på kommunstyrelsens prioritering av arbetet med att stärka Malmös beredskap inom civilt försvar, krisberedskap och informationssäkerhet

Dessa frågor aktualiseras ytterligare under innevarande och kommande år genom regeringens tillsättande av en utredning gällande vilket grundläggande beredskapsansvar kommuner och regioner bör ha inför och under fredstida kriser och höjd beredskap. Utredningen ska redovisas senast den 29 mars 2024. Beroende på vilka förslag utredningen landar i kan det kommunala ansvaret och finansieringen komma att ändras.

Energiförsörjning

Energibristen i Europa, Sverige och i synnerhet Sydsverige medför höga kostnader för företag och hushåll. Kommunstyrelsen arbetar för att säkra regionens energiförsörjning genom nationellt påverkansarbete för utbyggnad av hållbar energiproduktion samt energioverföring. Kommunstyrelsen undersöker också förutsättningarna för att starta ett energibolag som kan investera i förnybar energiproduktion och stödjer initiativ med syfte att utveckla vätgas som drivmedel.

Utökad kommunalt ansvar för brottsförebyggande arbete

Den 1 juli 2023 träder lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete i kraft. Det utökade kommunala ansvaret innebär bland annat att kommunerna ska kartlägga och analysera brottsligheten inom sina geografiska områden och ta ställning till behov av brottsförebyggande åtgärder. Kommunerna får även utökad ansvar för samordningen av det brottsförebyggande arbetet.

Tillsammans med Polisen och andra myndigheter har Malmö stad kraftsamlat för att trycka tillbaka brottsligheten. Även om antalet skjutningar och mord i Malmö har minskat ska arbetet mot organiserad brottslighet och gängkriminalitet fortsatt vara högt prioriterat.

Arbete mot brott och oegentligheter i välfärden

Korruption, fusk och oegentligheter i välfärden påverkar förtroendet för välfärdssystemet och demokratin. Brott mot och oegentligheter i välfärden är fortsatt en utmaning för hela den offentliga sektorn. Det har identifierats av Sveriges kommuner och regioner som en av de tio viktigaste trenderna som påverkar det kommunala uppdraget. Kommunstyrelsen bedriver tillsammans med övriga nämnder och bolag liksom med statliga myndigheter och aktörer i civilsamhället ett koordinerat arbete mot brott och oegentligheter i välfärden. För kommunens interna arbete har kommunstyrelsen antagit en handlingsplan som har det övergripande målet att förebygga, upptäcka och åtgärda brott och oegentligheter inom välfärdssystemet.

Kommunstyrelsen kommer fortsatt samordna utvecklingen av stadens arbete mot välfärdsbrott. Erfarenheterna hittills är att det har funnits och kommer fortsatt finnas behov av att införa såväl nya arbetsmetoder som verktyg för att motverka brott och oegentligheter i välfärden. Utvecklingsarbetet kommer därför troligen leda till förändrade arbetssätt som behöver implementeras för att nå en långsiktighet i arbetet.

Nya EU-direktiv och ökat fokus på cyber- och informationssäkerhet

Kommunstyrelsen kommer fortsätta att utveckla stadens ledningssystem för informationssäkerhet och dataskydd i syfte att säkerställa följsamhet mot lagkrav och att höja stadens förmåga inom dataskydd och informationssäkerhet. Utvecklingsarbetet är ett gemensamt arbete för hela Malmö stad och inbegriper att ta fram och kommunicera nödvändiga styrdokument, upphandling av IT-stöd, kompetenshöjande insatser och att etablera en stadsgemensam process för riskanalys.

Kommunstyrelsen följer vilka konsekvenser de nya EU-direktiven avseende cybersäkerhet NIS2-direktivet (Säkerhet i nätverk och informationssystem) respektive CER-direktivet (Motståndskraft i samhällsviktig verksamhet) kan komma att få för Malmö stad. En statlig offentlig utredning om NIS2 och CER är planerad att överlämnas senast den 23 februari 2024. Bestämmelserna i direktiven träder i kraft den 18 oktober 2024.

Med anledning av det ökade fokuset på cybersäkerhetsområdet har regeringen uppdragit åt MSB att utvidga sin struktur för uppföljning av det systematiska informationssäkerhetsarbetet inom offentlig sektor så att den även innefattar uppföljning av IT-säkerhet, vilket kommer ha påverkan på Malmö stads arbete i frågan.

Översyn av det kommunala skatteutjämningsystemet

En parlamentarisk utredning ser över samtliga delar av utjämningsystemet för kommuner och regioner, inklusive LSS-utjämnings för kommuner. Utredningen, som ska vara klar i maj 2024, ska även överväga om det finns riktade statsbidrag som kan inordnas i det generella statsbidraget. Kommunstyrelsen kommer att följa utredningen och analysera vilka konsekvenser dess kommande förslag kan komma att få för Malmö stad.

EU-valet 2024

Under 2024 kommer val hållas till EU-parlamentet. Givet det säkerhetspolitiska läget finns det risk för ökad aktivitet för att påverka valet. Även om det inte är ett lokalt val kan påverkansförsök drabba även Malmö stads förtroendevalda och tjänstepersoner, direkt eller indirekt.

För att anordnandet av val ska kunna ske på ett rättssäkert och ändamålsenligt sätt finns en överenskommelse mellan Valnämnden och stadskontoret om att stadskontoret har en permanent valorganisation som genomför röstning inom kommunen. Valorganisationen rekryterar och utbildar röstmottagare, ser till att det finns lämpliga och tillgängliga röstmottagningslokaler under förtidsröstningen och på valdagen samt ser till att allt material finns på plats då röstning ska genomföras. Kommunen svarar också för den preliminära räkningen av rösterna. En stor utmaning är Malmös ständigt växande befolkning och nybyggnation med följd av nytillkomna valdistrikt/vallokaler att administrera och bemanna.

Förändringar i arbetsmiljöverkets föreskrifter, ny avtalsrörelse och skärpta regler för dygnsvila

Kommunstyrelsen som leder och samordnar stadens HR-organisation kommer att behöva möta och informera om flera förestående förändringar inom HR-området. Bland annat pågår en ny avtalsrörelse för att teckna kollektivavtal med berörda fackförbund. Arbetsmiljöverket inför en omfattande förändring av regelstrukturen för alla sina föreskrifter då antalet föreskrifter ska struktureras om från 70 till 15 (antalet kan komma att förändras). Ändringar i Allmänna Bestämmelser som träder i kraft från och med 1 oktober 2023 medför att bestämmelser avseende arbetstidsförläggning skärps och förtydligas. Detta kommer att påverka schemaläggningen i flera av Malmö stads förvaltningar och föranleda nya arbetssätt.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen fortsätter att vara en stor utmaning för Malmö stad och offentlig sektor i Sverige. Genom investeringar i Malmö stads medarbetare via kompetensutvecklingsinsatser och lärande kan staden agera proaktivt för att:

- Minska personalomsättningen när konkurrensen om arbetskraften ökar.
- Minska sårbarheten när personalomsättningen är hög.
- Främja ett livslångt lärande där allt fler arbetar längre.
- Utveckla och utbilda medarbetare när viss kompetens saknas.
- Möjliggöra verksamhetsutveckling i en tid då utveckling och förändring sker snabbt.

Genom kompetens- och omställningsavtalet (KOM-KR) ska kompetensförsörjningsbehov mötas genom insatser som främjar livslångt lärande och stärker arbetstagares ställning på arbetsmarknaden. Stöd och ersättningar genom avtalet finansieras av arbetsgivares premie till omställningsfonden.

Förändring och utveckling av nämndens verksamhet

Här besvarar nämnden följande frågeställning:

- Vilka verksamhetsförändringar, effektiviseringar eller kvalitetsutveckling pågår eller planeras inom nämnden framöver? Beskriv även förändrade arbetssätt och/eller samarbete med andra som leder till förbättrad kvalitet och/eller minskade kostnader.

Malmö stad står inför ekonomiska utmaningar och det är därför grundläggande att de gemensamma resurserna används så effektivt som möjligt för att hantera stadens utmaningar. Effektivisering, prioritering, förändrade arbetssätt och kostnadskontroll möjliggör fortsatt kvalitet i verksamheten. Ett sammanhållet, proaktivt, effektivt och lärande stadskontor som riktar, utmanar och förstärker utvecklingskraften, skapar förutsättningar för stadens övriga verksamheter och Malmö som helhet.

Kommunstyrelsen behöver precis som alla andra nämnder fokusera på att effektivisera den egna verksamheten. Det handlar framför allt om att göra omprioriteringar så att nya uppdrag och utvecklingsarbete i första hand kan hanteras med befintliga resurser.

Kommunstyrelsen har också en viktig roll att leda och samordna nämnderna inom olika områden och ta fram förslag på förändringar som innebär effektivitetsvinster i hela organisationen.

Kommunstyrelsen ansvarar för att främja en långsiktigt hållbar utveckling i Malmö stad. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att stödja nämndernas och förvaltningarnas arbete i ett helhetsperspektiv. Detta inbegriper även arbetet med barnrätt, jämställdhet och antidiskriminering, där Malmö stad har höga ambitioner. Dessa perspektiv ska beaktas i alla stadens politiska beslut och genomsyra all kommunal verksamhet.

Ny avdelning för bolag och kommunalförbund

I kommunstyrelsens uppdrag att leda, samordna och ha uppsikt över kommunens verksamheter omfattas de bolag som ingår i kommunkoncernen och de kommunalförbund där Malmö stad ingår.

Under 2023 har en ny avdelning för bolag och kommunalförbund bildats som kommer att arbeta med kommunstyrelsens uppdrag att leda, samordna och ha uppsikt över bolag och kommunalförbund. Den nya avdelningen kommer att arbeta med att implementera den fördjupade finansiella riskanalys som genomfördes 2022 av koncernens dotterbolag och alternativa finansieringslösningar av Malmö Stadshus AB. Avdelningen kommer under 2024 att arbeta med strukturer, processer och gränssnitt med syftet att uppnå en mer sammanhållen samordning och uppföljning av stadens bolag och kommunalförbund.

Avdelningen kommer hantera ett par större utvecklingsfrågor som kommer att äga rum framöver. Bland annat VA-syd och HAR-projektet. Avdelningen kommer också att behöva hantera framtidsfrågor som rör Sysav och Räddningstjänsten.

Kompetensutveckling med nytt Learning management system (LMS)

Kommunstyrelsen arbetar under innevarande verksamhetsår med upphandling och införande av en stadsgemensam plattform (LMS) för att producera, publicera och administrera utbildning. Fler digitala utbildningar effektiviserar och möjliggör för fler medarbetare att få ta del av utbildningar på ett flexibelt sätt.

Nuvarande beslut angående införandet av ett LMS i Malmö stad anger att produktion och hantering av utbildningar, kommunikation och kvalitetskontroll hanteras inom respektive förvaltning. Lärande och utbyte mellan förvaltningarna kommer att ske genom ett nätverk där representanter från förvaltningarna finns med och sammankallas av stadskontoret.

Det pågår flera stadsgemensamma insatser för att säkerställa och främja kompetensförsörjningen i Malmö stad, bland annat etablering av en läromodell som beskriver hur Malmö stad ser på lärande och ger stöd i hur staden kan arbeta med lärande på arbetsplatsen. Det finns en etablerad struktur för kompetensanalys och kompetensutveckling för medarbetare genom ett gemensamt arbetssätt i

kompetensförsörjningsprocessen och medarbetarsamtalet. Det finns en kompetensmodell som är en förlängning av den övergripande kompetensanalysen och ett stöd i arbetet med medarbetarens utveckling kopplat till verksamhetens behov.

Samverkan och samarbetsformer internt, lokalt, regionalt och nationellt

Kommunstyrelsen ska tillsammans med nämnder och bolag göra gemensamma prioriteringar och utveckla strategier för ett hållbart Malmö.

Kommunstyrelsen och staden samverkar också lokalt och regionalt i syftet att hitta effektiva sätt att tackla Malmös utmaningar och bidra till utveckling av näringslivet och idéburen sektor. Genom att initiera, utveckla och bibehålla samverkan och samarbetsformer med lokala och regionala aktörer kan kommunstyrelsen samla kraft från flera källor i syfte att utveckla Malmö.

Lokalt samverkar kommunstyrelsen med civilsamhället och föreningar inom bland annat lokal utveckling. Regionalt samverkar Skånes 33 kommuner i ett flertal frågor så som till exempel kustskydd, gymnasiefrågan och Nära vård. Kommunstyrelsen samverkar med länsstyrelsen kring civilt försvar. Nationellt sker samverkan genom SKR bland annat kring framtida IT-upphandlingar.

Lokal utveckling

För att möta den ökade komplexiteten som det brottförebyggande och trygghetsskapande arbetet utgör, utvecklar Malmö stad sitt arbete med att etablera tvärsektoriella områdesteam i samtliga av stadens områden. Idag arbetar Malmö stad, inom ramen för stadens universalpreventiva trygghetsåtgärder, kunskapsbaserat med områdesteam i flera av stadens områden. En stadsövergripande ansats med utgångspunkt i Malmö stads befintliga strukturer kan således utgöra noden för nya arbetsformer för att tillsammans med samtliga samhällsaktörer hantera gemensamma samhällsutmaningar genom att balansera lokal områdeskunskap med preventionsvetenskap.

Strategisk inköpsverksamhet

Kommunstyrelsen fortsätter sitt arbete för en strategisk inköpsverksamhet. Uppdraget har som grund att öka kunskapen bland medarbetare som gör inköp och att skapa de stödjande strukturer som behövs för att inköp ska kvalitetssäkras. Åtgärderna förväntas öka graden av avtalstrohet och följsamhet mot upphandlingslagstiftning. Uppdraget förväntas också bidra till kostnadsbesparingar och att inköp inte sker från oseriösa aktörer. Åtgärderna innebär också en förbättring av den uppsikt som bedrivs av kommunstyrelsen avseende inköp som sker i staden.

Utveckling av kommungemensam uppföljning av verksamhet och mål

Den kommunövergripande uppföljningen av verksamhet och kommunfullmäktigemål ska stärkas. Detta innebär översyn och utveckling av nuvarande strukturer, system och processer för verksamhetsuppföljning, analys, rapportering och kommunikation. Syftet är främst att bidra till ett fördjupat kommunövergripande planeringsunderlag inom ramen för budget- och uppföljningsprocessen.

Mänskliga rättigheter och rättighetsperspektiv i styrning och uppföljning

Kommunstyrelsen kommer under 2023 och 2024 arbeta vidare för att genomföra de uppdrag som finns inom mänskliga rättigheter och mot rasism samt handlingsplaner mot islamofobi samt afrofobi. Detta arbete kommer fortsätta under 2024 genom att handlingsplanerna och uppdragen realiserar. Kommunstyrelsen arbetar också för att utveckla formerna för integrering av rättighetsperspektiv i kommungemensam styrning och uppföljning.

Utveckling av statistik utifrån stadens geografi

Kommunstyrelsen har under 2023 samordnat ett stadsövergripande arbete med att samla in och sammanställa statistik utifrån stadens geografi. Under 2024 utvecklas former för stadsgemensamma analyser av insamlad data, i syfte att bättre kartlägga, förstå och motverka skillnader mellan stadens geografiska områden. Arbetet förväntas resultera i planeringsunderlag som kan stärka Malmö stads arbete mot segregation och kommer att bedrivas i nära samarbete med uppdraget kring lokal utveckling.

Fortsatt utveckling av dokument- och ärendehanteringsprocessen

Kommunstyrelsens arbete med att samordna olika processer och gemensamma arbetssätt är en effektiviseringsvinst för kommunen då alternativet är att varje nämnd och förvaltning utvecklar egna processer eller köper in nya system. Det krävs även fortsatt arbete kring dokumenthantering och digitala lagringsytor för att säkerställa att dokument arkiveras korrekt och att samma dokument inte sparas på flera platser i onödan. Effektivare dokumenthantering skulle kunna medföra lägre kostnader för serverkapacitet.

Sociala obligationer

I april 2017 beslutade kommunfullmäktige att ge kommunstyrelsen i uppdrag att vidare utreda möjligheten att emittera sociala obligationer. I mars 2020 beslöt fullmäktige att låta kommunstyrelsen genomföra nödvändiga åtgärder för att möjliggöra upplåning via sociala obligationer. En social finansieringskommitté har bildats och har under våren 2023 godkänt stadens sociala ramverk. Återkoppling till kommunfullmäktige är inplanerat i juni 2023. Kommittén har hittills godkänt fem sociala investeringar till ett värde av 590 mnkr. Under 2023/2024 kommer fokus i arbetet vara att sprida information och kunskap om sociala investeringar i organisationen och att identifiera fler sociala investeringar. När sociala investeringar med ett investeringsbelopp om sammantaget 1 mdkr har identifierats, kan staden ge ut sin första sociala obligation.

Framtidens arbetsplats stadskontoret - flytt till Rådhuset

Kommunstyrelsen kommer under kommande verksamhetsår fortsätta att arbeta med förberedelserna inför flytt av kommunalrådsavdelningen och stadskontoret till Rådhuset och Tingsrättens nuvarande lokaler. Flytten är preliminärt planerad till halvårsskiftet 2025. Flytten innebär en samlokalisering av kommunstyrelsens förvaltning och förväntas dels bidra till ett mer effektivt nyttjande av stadens lokalbestånd, dels ge förutsättningar för Framtidens arbetsplats vid stadskontoret med utvecklade arbetssätt som främjar verksamhetens uppdrag.

Utvecklingsarbete för ökad effektivitet och kvalitet

Under 2024 kommer stadskontoret arbeta för ökad kvalitet och effektivitet i de uppdrag som stadskontoret ansvarar för. Arbetet med att förflytta stadskontoret mot ett sammanhållet, effektivt, proaktivt och lärande stadskontor som riktar, utmanar och förstärker utvecklingskraften bedrivs inom förvaltningsövergripande utvecklingsområden så väl som inom respektive avdelnings utvecklingsarbete. Exempel på uppdrag som inte redan nämnts är:

- Utbildningspaket för ökad kunskap om hållbarhetsmålen
- Utveckla formerna för hållbarhetsuppföljning utifrån Agenda 2030
- Utvecklande av fungerande processer för riskhantering, incidenthantering, informationssäker upphandling samt utbildning
- Systematiskt kvalitets- och effektiviseringsarbete inom kommunikation

Kommunbidrag

Här besvarar nämnden följande frågeställningar:

- Vilka ekonomiska effekter kan uppnås till följd av förändrat arbetssätt/ samarbete med andra på kort och lång sikt?
- Vilka förändringar som innebär ökade kostnader eller lägre intäkter kommer att påverka nämndens verksamhet 2024? Vilken effekt får detta på nämndens behov av kommunbidrag?
- Vilka förändringar pågår eller planeras inom nämndens verksamhet som innebär minskade kostnader eller högre intäkter? Vilken effekt får detta på nämndens behov av kommunbidrag?

Kommunstyrelsens inriktning är att i så stor utsträckning som möjligt effektivisera verksamheten och hantera nya uppdrag och behov av utveckling genom omprioriteringar. Samtidigt finns många kommuncentrala funktioner på kommunstyrelsens förvaltning. En utveckling av dessa funktioner eller nya kommungemensamma uppdrag kan innebära ökade kostnader för kommunstyrelsen samtidigt som det möjliggör effektivisering i Malmö stad som helhet.

Upphandling av HR- system och ekonomisystem

Kommunstyrelsen står inför upphandling av både ett HR-system och ett ekonomisystem. Båda systemen har en omfattande påverkan på hela Malmö stad. Kommunstyrelsen ser behov av att säkra resurser till förstudier inför kommande upphandlingar av systemen.

Efter genomförda upphandlingar kan driften av systemen komma att kräva resurser och medföra ökade kostnader för stadens förvaltningar eftersom systemen finansieras solidariskt.

Centrala redaktion för stadens gemensamma LMS

Kommunstyrelsen och Malmö stad bör överväga att avsätta medel för att upprätta en central redaktion (eller lokala redaktioner per förvaltning) som kan samordna arbetet med en plattform för ett stadsgemensamt LMS. Redaktionen skulle kunna ge stöd för att skapa pedagogiska digitala utbildningar. En central redaktion med uppdrag att stötta förvaltningarna bedöms behöva två producenter samt en studio.

Utökad uppföljning av sociala krav i inköpsavtal

Stadskontoret fick 2022 i uppdrag av kommunstyrelsen att utreda förutsättningarna för en samordnad uppföljningsfunktion med avseende på sociala villkor (mänskliga rättigheter, arbetsrättsliga villkor, arbetsmiljö samt barns rättigheter) i avtal. En utredning har genomförts och planeras att återrapporteras till kommunstyrelsen i oktober 2023. Utredningen visar att en uppföljningsfunktion bör ha fokus på operativ uppföljning, men att den även kan vara en aktör som har möjlighet att samverka med andra tillsyns- och samverkansaktörer inom välfärdsbrottslighet och stärkandet av medborgares mänskliga rättigheter. En uppföljningsfunktion bör arbeta med att dels upptäcka oegentligheter, dels säkerställa att upptäckta oegentligheter korrigeras och kompenseras. Kostnaden för inrättandet av en uppföljningsfunktion beräknas till 3,5 mnkr per år.

Visselblåsarfunktion

Under det första året med en visselblåsarfunktion har handläggningen av inkomna ärenden och uppbyggnad av all struktur i organisationen kring ärendehantering hanterats inom ramen för befintlig budget och med befintlig bemanning. Totalt sett har det tagit betydligt mer kostnader och resurser i anspråk än förväntat

Den totala kostanden för visselblåsarfunktionen inklusive utredningskostnader uppskattas till cirka 3 mnkr. Merparten av kostnaderna kommer hanteras genom omprioriteringar på stadskontoret, dock kommer det bli svårt att finansiera hela kostanden för visselblåsarfunktionen inom befintlig budgetram. Det behövs en ramförstärkning om cirka 1,5 mnkr för ändamålet.

I samband med införandet av visselblåsarfunktionen fastslog kommunfullmäktige att finansiering för visselblåsarfunktionen skulle ligga på kommunstyrelsen under de två första åren. Därefter skulle det

utredas om kostnaden för visselblåsarfunktionen också fortsatt skulle bäras av kommunstyrelsen eller om fortsatt drift skulle bygga på en kommungemensam finansieringsmodell. Kommunstyrelsen ser fördelar med att fortsätta bära kostnaderna för visselblåsarfunktionen, så länge det ekonomiska utrymmet tillåter, i stället för att hitta en finansieringsmodell som bygger på att förvaltningarna tar kostnader för sina egna utredningar.

Flytten till Rådhuset

Genomförandet av stadskontorets och kommunalrådsavdelningens planerade flytt till Rådhuset kräver att medel avsätts för projektledning. Flytten innebär en samlokalisering av kommunstyrelsens förvaltning och förväntas dels bidra till ett mer effektivt nyttjande av stadens lokalbestånd, dels ge förutsättningar för *Framtidens arbetsplats* vid stadskontoret med utvecklade arbetsätt som främjar verksamhetens uppdrag.

Standardisering, återbruk, cirkulära inköp och optimera arbetsplatsanvändningen

Kommunstyrelsen behöver fortsätta med återbruk, cirkulära inköp och standardisering. Det finns även andra åtgärder som kan ge ett mer hållbart stadskontor så som en digital inventarieförteckning, standardiserade och enhetliga arbetsplatser samt test av modeller för optimerad arbetsplatsanvändning inför kommande flytt.

Riktade statsbidrag och övriga bidrag

Benämning/ ändamål	Ansvarig myndighet/ bidragsgivare	Prognos 2023 (tkr)	Prognos 2024 (tkr)
Riktade statsbidrag			
Sociala insatser i utsatta områden	Socialstyrelsen	22 500	
Krisberedskap och civilt försvar	Staten MSB	12 500	12 500
Finskt förvaltningsområde	Länsstyrelsen Stockholm	1 980	1 980
Tillväxt MalmöLund regionen	Tillväxtverket	1 100	
Stärka det civila försvaret inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård	Socialstyrelsen	331	
Utveckling Cirkulär Hub	Tillväxtverket	200	200
SUMMA BIDRAG		38 611	14 680

Sociala insatser i utsatta områden var en satsning 2021-2023.

Stärka det civila försvaret inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård är osäkert inför 2024.

Begäran om investeringsram

Investeringsram

Begäran om investeringsram 2024 samt plan för 2025-2029 (belopp i tkr)

Investeringstyp	Begäran	Plan				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Allmänt investeringsutrymme	1 500	20 000	1 500	1 500	1 500	1 500

Investeringsutrymmet är 2024, i sin helhet, avsatt som allmänt investeringsutrymme för att täcka utgifter i samband med lokalförnyelse av stadskontorets lokaler och inköp av inventarier. 2025 planerar stadskontoret att flytta till Rådhuset och därför är investeringsbehovet detta år 20 mnkr för möbelinköp, IT-utrustning med mera. Kommunbidragsförstärkning för kapitalkostnader kopplade till investeringarna 2025 kommer innebära ökade kapitalkostnader. I budgetskrivelsen 2025 kommer det att presenteras ett mer specificerat underlag för detta.